



| Guía Docente          |                                                                                                                                                     |                    |                            |           |
|-----------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|----------------------------|-----------|
| Datos Identificativos |                                                                                                                                                     |                    |                            | 2021/22   |
| Asignatura (*)        | Termalismo e Balneoterapia                                                                                                                          |                    | Código                     | 653862213 |
| Titulación            |                                                                                                                                                     |                    |                            |           |
| Descriptor            |                                                                                                                                                     |                    |                            |           |
| Ciclo                 | Período                                                                                                                                             | Curso              | Tipo                       | Créditos  |
| Mestrado Oficial      | 1º cuatrimestre                                                                                                                                     | Primeiro           | Optativa                   | 3         |
| Idioma                | CastelánGalego                                                                                                                                      |                    |                            |           |
| Modalidade docente    | Presencial                                                                                                                                          |                    |                            |           |
| Prerrequisitos        |                                                                                                                                                     |                    |                            |           |
| Departamento          | Fisioterapia, Medicina e Ciencias Biomédicas                                                                                                        |                    |                            |           |
| Coordinación          | Meijide Failde, Rosa                                                                                                                                | Correo electrónico | rosa.meijide.failde@udc.es |           |
| Profesorado           | Meijide Failde, Rosa                                                                                                                                | Correo electrónico | rosa.meijide.failde@udc.es |           |
| Web                   | www.udc.es/fcs/ga/index.htm                                                                                                                         |                    |                            |           |
| Descrición xeral      | Nesta materia se estudarán as aplicacións da auga desde o punto de vista preventivo e terapéutico poñendo especial énfase no seu uso nos balnearios |                    |                            |           |



|                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Plan de continxencia | <p>1. Modificacións nos contidos</p> <p>Non se realizarán cambios</p> <p>2. Metodoloxías</p> <p>*Metodoloxías docentes que se manteñen</p> <p>Sesión maxistral</p> <p>Recensión bibliográfica</p> <p>Traballo tutelado</p> <p>Presentación oral</p> <p>Seminario</p> <p>*Metodoloxías docentes que se modifican</p> <p>Saída de campo (non se realizará. e as avaliacións destes coñecementos se incorporan á metodoloxía dos traballos tutelados)</p> <p>O resto das metodoloxías non se modifican, e as metodoloxías programadas previamente de maneira presencial pasan a formato virtual mediante Teams e Moodle.</p> <p>3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Correo electrónico: Diariamente (de luns a venres). De uso para facer consultas, solicitar encontros virtuais para resolver dúbidas e facer o seguimento dos traballos tutelados.</li> <li>- Moodle: Diariamente (de luns a venres). Segundo a necesidade do alumnado. Dispoñen de "foros temáticos" asociados aos módulos da materia, para formular as consultas necesarias. Tamén hai "foros de actividade específica" para desenvolver as "Discusións dirixidas" a través das que se pon en práctica o desenvolvemento de contidos teóricos da materia.</li> <li>- Teams: 1 sesión en gran grupo para o avance dos contidos teóricos e dos traballos tutelados na franxa horaria que ten asignada a materia no calendario de aulas da facultade.</li> </ul> <p>De 1 a 2 sesións semanais (ou mais segundo o demande o alumnado) en pequeno grupo, para o seguimento e apoio na realización dos "traballos tutelados". Esta dinámica permite facer un seguimento normalizado e axustado ás necesidades da aprendizaxe do alumnado para desenvolver o traballo da materia.</p> <p>4. Modificacións na avaliación</p> <p>Se modifica a avaliación da saída de campo incorporándoa á dos traballos tutelados.</p> <p>*Observacións de avaliación:</p> <p>Manteranse as mesmas que figuran na guía docente, agás que:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- As referencias ao computo da asistencia, que só se realizará respecto das sesións que houbera presenciais ate o momento no que se suspendera a actividade presencial.</li> </ul> <p>5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía</p> <p>Non se realizarán cambios.</p> |
|----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

| Competencias / Resultados do título |                                     |
|-------------------------------------|-------------------------------------|
| Código                              | Competencias / Resultados do título |

| Resultados da aprendizaxe |                                     |
|---------------------------|-------------------------------------|
| Resultados de aprendizaxe | Competencias / Resultados do título |



|                                                                                                                                                                                                            |            |                                 |                   |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|---------------------------------|-------------------|
| Adquirir coñecementos xerais sobre o termalismo e os tratamentos balnearios identificando os principais compoñentes da terapia termal e discutir as características dos diferentes centros de hidroterapia | AI1<br>AI4 | BM4<br>BM5                      | CM1<br>CM2<br>CM8 |
| Coñecer as principais características das augas mineromedicinais e os seus efectos sobre o organismo. Coñecer as indicacións, contraindicacións e precaucións da terapia termal                            | AI4        | BM1<br>BM2<br>BM3<br>BM4<br>BM5 | CM1               |
| Examinar como as propiedades físicas da auga e os efectos fisiolóxicos da hidroterapia poden ser utilizados para previr e mellorar determinadas enfermidades.                                              | AI4        | BM4<br>BM5                      | CM1<br>CM2<br>CM8 |

| Contidos                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|--------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Temas                                      | Subtemas                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| BASES CONCEPTUAIS DO TERMALISMO            | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Conceptos, evolución histórica e situación do termalismo e os tratamentos balnearios na actualidade</li> <li>- Características dos diferentes centros termais</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| AUGAS MINEROMEDICINAIS E PRODUCTOS TERMAIS | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Principais características das augas mineromedicinais. minerais naturais e produtos termais e o seu valor terapéutico e nutricional</li> <li>- Técnicas hidrotermais e complementarias</li> <li>- Indicacións, contraindicacións, precaucións</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| TERAPIA TERMAL                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Mecanismos de acción da terapia termal.</li> <li>- Accións específicas derivadas da mineralización, da vía de administración e efectos xerais</li> <li>- Indicacións terapéuticas da terapia termal</li> <li>- Papel da Medicina termal na prevención, a promoción da saúde e a calidade de vida.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                             |
| HIDROTERAPIA E TERAPIA ACUÁTICA            | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Valor terapéutico da auga. Características do entorno acuático e as actividades na auga: factores físicos, psíquicos, sensorio-afectivos, sociais.</li> <li>- O entorno acuático na idade infantil. A auga como elemento facilitador do desenvolvemento. Utilización do medio acuático na atención temperada.</li> <li>- Usos da auga e a actividade acuática na idade adulta e vellez. Usos na prevención e rehabilitación en diversas condicións de saúde e indicacións terapéuticas.</li> <li>- Entorno acuático e equipo multiprofesional</li> </ul> |

| Planificación                                                                                                            |                           |                                         |                         |              |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|-----------------------------------------|-------------------------|--------------|
| Metodoloxías / probas                                                                                                    | Competencias / Resultados | Horas lectivas (presenciais e virtuais) | Horas traballo autónomo | Horas totais |
| Traballos tutelados                                                                                                      | A1 B1 B2 B3 B4 B5         | 1                                       | 25                      | 26           |
| Saídas de campo                                                                                                          | A4                        | 6                                       | 0                       | 6            |
| Sesión maxistral                                                                                                         | A4                        | 11                                      | 11                      | 22           |
| Presentación oral                                                                                                        | B2 C1 C2                  | 1                                       | 3                       | 4            |
| Recensión bibliográfica                                                                                                  | B4 C1                     | 0                                       | 10                      | 10           |
| Seminario                                                                                                                | A4 C1 C8                  | 2                                       | 4                       | 6            |
| Atención personalizada                                                                                                   |                           | 1                                       | 0                       | 1            |
| *Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado |                           |                                         |                         |              |

| Metodoloxías |
|--------------|
|--------------|



| Metodoloxías            | Descrición                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Traballos tutelados     | A aprendizaxe dos contidos implicará a búsqueda de información en distintas fontes e a elaboración e defensa de un traballo. O profesor asesorará de forma individual as distintas etapas de esta actividade                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Saídas de campo         | Na medida do posible realizarase unha visita a un centro termal a determinar polo profesor en horario de clase.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Sesión maxistral        | Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Presentación oral       | Exposición verbal a través da que o alumnado e profesorado interactúan dun modo ordenado, propoñendo cuestións, facendo aclaracións e expoñendo temas, traballos, conceptos, feitos ou principios de forma dinámica                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Recensión bibliográfica | Lectura crítica dun artigo publicado nunha revista científica. Como tal proceso comprende a lectura da obra, a análise do seu contido e unha crítica e valoración da mesma en relación á literatura existente sobre o tema. Unha recensión non supón un resumo da obra, nin unha mera análise do contido, pois o que lle outorga sentido e dimensión académica científica é a crítica que merece a xuízo do autor da recensión, en relación a outras obras coñecidas do mesmo ámbito ou en relación a súa propia experiencia. |
| Seminario               | As clases de seminario se dedicarán a tratar aspectos concretos de cada tema a través da resolución de problemas. Se proporcionará ao alumno os correspondentes materiais sobre os que traballará na aula                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

| Atención personalizada  |                                                                                                                                                                                             |
|-------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Metodoloxías            | Descrición                                                                                                                                                                                  |
| Recensión bibliográfica | Nas clases presenciais e nas saídas de campo o profesor atenderá de maneira particular ás necesidades do alumnado.                                                                          |
| Presentación oral       | Nos traballos tutelados o profesor fará un seguimento persoalizado do proceso de aprendizaxe de maneira individualizada.                                                                    |
| Traballos tutelados     | Durante o período docente se utilizarán diariamente para a comunicación entre o profesorado e alumnado o correo electrónico e o campus virtual, programando si é preciso tutorías virtuais. |
| Sesión maxistral        |                                                                                                                                                                                             |
| Saídas de campo         |                                                                                                                                                                                             |
| Seminario               |                                                                                                                                                                                             |

| Avaliación              |                           |                                                                                                                                                                                                      |               |
|-------------------------|---------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| Metodoloxías            | Competencias / Resultados | Descrición                                                                                                                                                                                           | Cualificación |
| Recensión bibliográfica | B4 C1                     | Se evaluará a capacidade do alumno para empregar as fontes bibliográficas, así como o seu grao de comprensión da materia. O traballo será exposto na aula                                            | 20            |
| Presentación oral       | B2 C1 C2                  | Se valorará tódolos aspectos dunha presentación oral                                                                                                                                                 | 5             |
| Traballos tutelados     | A1 B1 B2 B3 B4 B5         | Se evaluará a capacidade do alumno para empregar as fontes bibliográficas, as TIC, etc. así como o seu grao de comprensión da materia mediante a realización dun traballo que deberá expoñer na aula | 30            |
| Sesión maxistral        | A4                        | Será obrigatoria a asistencia ao 80% das sesións maxistras. No caso de non asistencia haberá unha proba obxectiva dos contidos impartidos                                                            | 20            |
| Saídas de campo         | A4                        | Se valorará o interese e aproveitamento da visita mediante un informe dos contidos vistos no centro e a súa relación cos contidos impartidos na aula                                                 | 10            |
| Seminario               | A4 C1 C8                  | Valorarase o grao de participación do alumno nas sesións de seminarios, a súa capacidade de traballar en grupo, organización, etc                                                                    | 15            |

| Observacións avaliación |
|-------------------------|
|                         |

| Fontes de información |
|-----------------------|
|                       |



|                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Bibliografía básica</b>         | <ul style="list-style-type: none"><li>- V.A. (2009). Técnicas hidrotermales y estética del bienestar. Madrid. Ed Paraninfo</li><li>- Martínez Morillo y col (1998). Manual de Medicina física.. Ed Harcourt-Brace</li><li>- Maraver F (2003). Vademécum de aguas mineromedicinales de España. Madrid: Instituto Carlos III</li><li>- Armijo M, San Martín J (1994). Curas balnearias y climáticas. Talasoterapia y helioterapia.. Madrid, ed complutense</li><li>- V.A (2006). Técnicas y tecnologías en Hidrología Medica e Hidroterapia. Madrid. Instituto Carlos III</li><li>- Javier Güeita Rodríguez, María Alonso Fraile (2015). Terapia acuática: Abordajes desde la fisioterapia y Terapia ocupacional. Madrid: Elsevier</li><li>- V.A. (2009). Técnicas hidrotermales y estética del bienestar. Madrid: Editorial Paraninfo</li></ul><br> |
| <b>Bibliografía complementaria</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

## Recomendacións

### Materias que se recomenda ter cursado previamente

### Materias que se recomenda cursar simultaneamente

### Materias que continúan o temario

## Observacións



Se aportará por parte do profesor bibliografía complementaria en cada un dos temasO profesor responsable resérvase a posibilidade de realizar algún cambio na avaliación ou outros aspectos que serán notificados aos estudantes coa suficiente antelación.

## Programa

Green Campus FCS

Para axudar a conseguir

un entorno inmediato sustentable e cumprir cos obxectivos estratéxicos 1 e 2 do

"IV Plan de Acción do Programa Green Campus FCS (2021-2025)", os

traballos documentais que se realicen nesta materia:

a. Solicitaranse

maioritariamente en formato virtual e soporte informático.&nbsp;

b.

De realizarse en papel:&nbsp;

-

Non se empregarán plásticos.&nbsp;

-

Realizaranse impresións a dobre cara.&nbsp;

-

Empregarase papel reciclado.&nbsp;

-

Evitarase a realización de borradores.

## PLAxio

A

detección de fraude, copia ou plaxio na redacción do traballo da materia

implicará un suspenso na oportunidade de avaliación afectada (0,0) e a remisión

directa á oportunidade seguinte.

Dita circunstancia

comunicarase á Comisión Académica e ao resto de profesores do título. En caso

de que se reitere a irregularidade nunha 2ª avaliación, a Comisión poderá

solicitar ao Reitor a expulsión temporal ou definitiva do/a estudante do título

cursado.

(\*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías